

LP SELENIA – MACO selenový tónovač

NÁVOD K POUŽITÍ

Jedním ze základních vlastností selenového tónovače je prodlužování životnosti fotografií, zhotovených především na barytovém papíře. Kromě prodloužení životnosti fotografií můžete užitím selen-tonovače dosáhnout na fotografiích syté černé (D max).

LP-Selenia tónovač je doporučen použit s fotopapíry pro ČB fotografii od firem: Orientál, Agfa, Foma, Fotre, Kentmere, Ilford, Maco, Mitsubishi a Kodak.

Balení:

LP Selenia je na trh dodáván jako koncentrát v 1 litrovém balení, nebo v ½ litrovém balení. Toto půllitrové balení je v sadě ještě děleno na dvě 250ml lahvičky.

Teplota pracovní lázně:

Teplota lázně má na průběh tónování (společně s koncentrací roztoku) zásadní vliv. Teplota tónovací lázně by měla být o něco vyšší, než teplota prací vody, ze které bereme fotografie k tónování. Za doporučené se považuje teplota tónovače 24°C při teplotě prací vody 20°C.

Praní fotografií před tónováním:

Velmi důležité je, aby z emulze fotopapíru byly dokonale odstraněny všechny kyselé složky, především tedy jde o zbytky kys. ustalovačů. Doporučená doba vypírání fotografií před tónováním je 20 min. Při použití neutrálních ustalovačů je možno dobu praní zkrátit na 2-3 min.

Ředění a doba tónování:

Standardní ředění tónovače se pohybuje v rozmezí mezi 1+19 až 1+38. (*vysvětlení: 1+19 znamená, že např. 200 ml pracovního roztoku vznikne smícháním 10 ml koncentrátu PL Selenia s 190 ml vody. Pokud chcete mít zaručenou stálost výsledků, použijte pro ředění vodu destilovanou*) Tónované fotografie následně nesušte při teplotách vyšších 65°C.

1) Tónování pro zvýšení životnosti fotografií:

Ředění 1+19, v žádném případě ne silnější koncentrát, doba tónování 1-2 min. ne déle. Dodržte teplotu tónovací lázně 24°C, vyvarujte se především chladnější lázně. Bedlivě dodržte postup praní fotografie před tónováním. Pouze při dodržení těchto postupů bude fotografie ochráněna a přitom na ní nebudou okem pozorovatelné změny.

2) Tónování pro dosažení maximální černé:

Ředění 1+19 ne silnější koncentrát, doba tónování 2-3 min. ne déle, teplota tónovací lázně 24°C ne chladnější. Tónování bude probíhat na každém typu fotopapíru částečně odlišně a proto je potřeba si výsledky tónování předem ozkoušet. Pokud ponecháte papír v lázni déle než optimální dobu, může se max. zčernání opět začít ztrácet. Je proto dobré mít pro vizuální kontrolu krom tónované fotografie ještě vzor na porovnávání.

3) Tónování s barevným nádechem:

Je proces velmi proměnlivý, je závislý na typu fotopapíru, vývojky, ustalovače a vždy je potřeba k výsledku dospět na základě zkoušek. Je možno tónovací proces začít s pracovním roztokem o vyšší koncentraci např. 1+3 a po získání požadovaného odstínu fotografii přenést do roztoku o slabší koncentraci např. 1+9. Před tónováním je možné fotografii i vybělit běličem pro sépiový tónovač (LP Sepiatoner) a následně tónovat selenovým tónovačem. Pro

získání obrazu však bude potřeba dobu tónování volit cca půl hodiny. Tónovat je možné i fotografie zpracované tzv. Lith procesem, tedy fotopapíry zpracované např. vývojkou LP-Superlith. (vhodné fotopapíry pro tento proces jsou např. Fomatone MG, nebo Orientál VC-FB-WT)

Praní po tónování:

Po tónování je nutné papíry dobře vyprat v pomalu proudící vodě. Po krátkém tónování minimálně 20-30 minut, po delším až 60 minut. Teplota prací vody se doporučuje kolem 20° C.

Vydatnost:

V 1 litru pracovního roztoku tónovače v závislosti na fotopapíru a teplotě tónovače lze zpracovat:

při ředění 1+19   cca 100 listů 18x24 cm

při ředění 1+3   cca 300 listů 18x24 cm

Životnost:

Koncentrát v originál uzavřené lahvi má životnost 6 let. Životnost koncentrátu po otevření lahve je minimálně půl roku. Pracovní roztok by měl být použit v den kdy byl namíchán.

Skladování:

Skladujte v uzavřené lahvi při pokojové teplotě (teplotní rozsah pro transport 5-30°C)

Bezpečnostní upozornění:

LP Selenia obsahuje Ammoniumsulfid do 10% a Natriumselenit do 3%

Pro bezpečnou práci dodržujte bezpečnostní pravidla. Jde především o:

- zamezte přímému styku tónovače s pokožkou, užívejte ochranné gumové rukavice.
- zabraňte zasažení očí, užívejte vhodné ochranné pomůcky
- při práci s tónovačem zajistěte větrání a přívod čerstvého vzduchu do místnosti kde pracujete.
- při práci s tónovačem nejezte ni nepijte, zabraňte jeho požití
- dodržte pracovní postup
- zabraňte neodborné manipulaci, chraňte před dětmi
- nepřimíchejte do tónovače žádné další substance
- EU Bezpečnostní list pro PL Selenia naleznete v PDF podobě na Maco - Homepage www.mahn.net

Výrobce:

MACO PHOTO PRODUKTS – oddělení HANS O. MAHN CO. KG, Brookstiege 4, 22145 Stapelfeld - Německo

Hotline: 040-237 008-88

Mail: photo@mahn.net